

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

10.12.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Вестник Монитор

✓ ДОБРИН ИВАНОВ, ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АСОЦИАЦИЯТА НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ: Заради дефицита на кадри внасяме IT специалисти от Украйна и Македония

Вече наемаме и шивачи от Виетнам. Сбъркана е не само системата на образованието, но и на възпитанието. Младите хора не са мотивирани да работят, разчитат на родителите си.

Визитка:

Роден е на 19 септември 1977 г.

През 2000 г. завършва магистратура „Счетоводство и контрол“ в Икономическия университет – Варна, след което получава редица следдипломни квалификации и специализира право в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

От 2009 г. до момента е изпълнителен директор на Асоциация на индустриалния капитал в България

Заместник-председател е на Националния съвет за насърчване на заетостта към Министерството на труда и социалната политика, член е на Съвета към изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

- Г-н Иванов, само преди няколко дни бе заявено, че младежите ни разчитат на родителите си поне докъм 30-годишна възраст и че масово не работят. Това чисто български синдром ли е и защо се получава така?

- Не мога да кажа дали това е чисто български феномен и дали се дължи на географското разпределение или по-скоро на менталитета ни. Според нас коренът на проблема е в образователната система и пазара на труда. Истината е, че образователната система не успява да подготви достатъчно добре младежите и да ги мотивира, за да се реализират. От своя страна пък пазарът на труда не е готов да приеме младежите ни като продукт, който излиза от образователната система. Също така младите хора имат прекалено високи очаквания. Имам предвид, че не са склонни да да трупат опит, да градят кариера. Искат бърз успех.

- Предимно около възнаграждението ли са тези очаквания?

- Не само около възнагражденията, но и около условията на труд, естеството на работа, социалните придобивки. Но основно са парите.

- Преди време имаше данни, че младежите искат 1000 лева стартова заплата, така ли е?

- Това зависи от работата. Изобщо няма съпоставимост между техните изисквания и това, което предлагат като опит и компетентност.

- Можете ли да дадете конкретен пример?

- По-скоро мога да дам пример от гледна точка на пазара на труда и очакванията на работодателите. Бизнесът търси мотивирани млади хора, които да работят качествено и да се развиват. Докато младите търсят нещо различно - бърза реализация, високи възнаграждения и да работят колкото може по-малко. Тези неща са взаимноизключващи се. Ние смятаме, че образователната система не е достатъчно близо до пазара на труда. Кадрите не отговарят на очакванията на бизнеса. Що се отнася до квалификацията, също има разминаване между търсенето на работодателите и това, което излиза като продукт от образованието. Затова и ние не приемаме прогнозите, които се направиха от социалното министерство, във връзка с изследването им, което бяха направили. Имам предвид, че не сме съгласни с резултатите от гледна точка на методологията.

- Вярно е обаче, че има пренасищане на кадри в едни професии и дефицит при други? Как може да се регулира това?

- Наистина има разминаване. Това е въпрос на държавна политика и ако се планира стратегически, тогава не бива да има такива дефицити. Трябва да се отчетат нуждите на икономиката, да е ясно в каква посока ще се развива тя през следващите няколко години, дали приоритетно ще развиваме туризма или индустрията, машиностроенето и от какви специалисти ще имаме нужда. Изследването показва, че през следващите няколко години страната ни ще има нужда от нискоквалифицирани специалисти.

- Данните сочат, че най-търсени ще са готвачи, сервитьори. На какво се дължи това и не се ли превръщаме в държава с обслужващ персонал?

- Всички знаем, че 99% от бизнеса е малък и среден. Наистина голямата заетост е в сектори като туризъм, търговия на дребно и такива с ниска добавена стойност. Още повече, че голяма част от тези дейности са сезонни. Всяка година има глад за камериери, сервитьори и бармани. Но това не създава висока заетост и висока добавена стойност. Другият проблем, който възниква, са ниските възнаграждения там. Но проучването не отразява секторното разделение в икономиката, защото има дефицити и в машиностроенето, електротехниката, медицината, образованието, както и при компютърните технологии. Тоест има нужда от инженери, електротехници, заварчици, шлосери и др.
- Как тогава може да се преодолее този проблем и внасянето на специалисти отвън решение ли е?
- Този проблем може да се реши чрез целенасочена държавна политика в областта на образованието. Въвеждането на дуалното обучение определено е част от решението.
- Но наскоро се оказа, че бизнесът не е много подготвен за това и че не прегръща идеята с отворени обятия, не е ли така?
- Така е, но държавата трябва да настоява за това. Но точно тези работодатели, които отчитат наистина дефицит от работна ръка, според мен подкрепят тази идея. Мога да ви дам пример с едно наше предприятие, което работи в сферата на електротехниката. Средната възраст на персонала там е над 55 години. Това поставя под въпрос съществуването на това предприятие след няколко години, ако няма подновяване на кадрите. А е трудно в тази сфера.
- Внасяме ли наистина специалисти отвън? Заговори се, че това се отнася дори за ИТ специалистите?
- Да, най-вероятно ще бъде приет законът за трудовата миграция, който цели да събере в рамките на един закон цялата нормативна уредба, която касае внасянето на работна сила отвън. Регламентира се и т. нар. синя карта. Целта е да се отвори вратата за висококвалифицирани специалисти, които липсват на пазара.
- Но които ще са и на доста по-високи заплати, нали така?
- Има ограничение работодателят да търси само такива специалисти, които ги няма у нас. Трябва да убеди съответните институции, че у нас липсват служители от тази сфера. А такъв дефицит има в информатиката, компютърните технологии, софтуерните производства.
- Откъде внасяме ИТ специалисти?
- Знаете, че компютърният сектор се развива много бързо. Има голяма нужда от кадри. Наскоро излезе проучване, че около 10 000 специалисти ще са необходими през следващата година. Справка сочи, че приемът за нашите висши учебни заведения е около 2500 души. Тоест образователната система не отговаря адекватно на нуждите на пазара на труда. От една страна пазарът заявява 10 000 работни места, а се приемат 2500 места, които ще са завършили след 5 години. И на всичкото отгоре тези 2500 места не са заети и от учащите завършват само половината. Защо младежите не кандидатстват тази специалност, въпреки по-високите заплащания? Оказва се, че младите хора не искат да учат, не са мотивирани. Те могат да стоят вкъщи, родителите им да ги издържат. Затова цялата система е сбъркана - не само тази на образованието, а и на възпитанието. Знаете, че в САЩ има практика когато детето стане пълнолетно, то да се изнесе от вкъщи и да се издържа. У нас практиката 30-годишни младежи, които живеят при родителите си и не работят, е все по-често срещана.
- Кажете тогава какъв е по-добрият вариант за един работодател, какъв служител да наеме?
- На един работодател му е необходим мотивиран служител. Възрастта няма значение. Естествено че един работодател ще бъде по-склонен да инвестира в развитието на такъв млад кадър.
- Бягат ли младите ни кадри навън?
- Ако кажа не, ще излъжа. Имайте предвид, че българинът у нас работи по един начин и по съвсем различен навън, особено при чужд работодател. Това е въпрос на менталитет, на липса на мотивация.
- Откъде внасяме ИТ специалисти и колко сме внесли досега?
- Нямам точна статистика, но знам, че в областта на компютърните технологии са търсени украинските специалисти, особено тези с българско потекло. Също така внасяме кадри и от Македония. В областта на машиностроенето беше практика да се наемат работници от Виетнам. От там има внос и на шивачи. И забележете, когато има такива служители в някое предприятие, производителността на шивач от Виетнам е пет пъти по-висока, отколкото на наш работник. Ние отправихме няколко предложения, за да се реши проблемът с дефицита на кадри. За целта поискахме да се въведе обучение по предприемачество в средните училища. Според нас няма да е излишна такава дисциплина, защото ще поощри младите хора да мислят, да имат собствено мнение. Също така е добре да се въведе финансова грамотност, за да се прави трезва преценка за финансови условия, когато се предлагат кредити. Друга наша идея е въвеждането на защитени професии, държавата да направи анализ кои сектори ще се развиват и от какви кадри ще имаме нужда.

[Вестник Сига](#)

✓ И новият бюджет е жертва на все същите стари дефекти

Управляващите говорят едно, пишат друго, а правят трето

Проф. Христина Вучева

Предназначението на следващите редове не е да се критикуват депутатите, които приеха закона за бюджета за 2016 г., нито да се омаловажава стореното от правителството. Целта е да се увеличат възможностите за познаване на бюджетния процес, като се посочат някои повтарящи се недостатъци и пропуски.

Дискусиите за бюджетния дефицит се ограничиха до сравнения с Гърция и опасения за дългова спирала. Не стана достатъчно ясна позицията на управляващите, тъй като досега не е приета изискващата се по закон актуализация на средносрочната стратегия по дълга. Последната приета е до края на 2014 г. Докладът към бюджетната прогноза за 2016-2018 г. също не обяснява как е определен лимитът за нов дълг от 5.3 млрд. лв. Няма яснота и за структурата на дълга. В края на 2015 г. по данни на Министерството на финансите външният дълг има дял от 64.4%. Разпоредби в закона за бюджет 2016 предвиждат 3.9 млрд. лв. да се търсят на външни пазари. Очевидно външните кредитори остават предпочитани,

въпреки че теорията препоръчва да се разчита повече на вътрешния пазар. "По-добре е да дължим на себе си", казва известният специалист по държавни финанси Ричард Мъсгрейв.

Когато емисиите на държавен дълг на вътрешния пазар могат да ограничат стопанската инициатива и нуждата от кредити за бизнеса, логично е недостигащите пари за държавните разходи да се търсят на външни пазари. Но в момента у нас всички банки са свръхликвидни, а в същото време няма добри проекти, които банките да кредитират. За съжаление проблемът дори не беше забелязан от народните представители. В същото време те отстъпиха част от своето конституционно право да решават въпросите по дълга, като приеха, че "Министерският съвет може да проведе преговори и да сключи базови споразумения на Международната асоциация за суапове и деривати с избрани контрагенти при условия за последваща ратификация". Текстът е неразбираем, а подходът напомня миналогодишния закон, в който беше даден мандат на Министерския съвет за нещо неясно

Разбрахме какво е през февруари т.г, когато се поиска ратификация на договор за 8 млрд. евро.

Депутатите от Реформаторския блок, които преди бяха най-шумните критици на всяка стотинка увеличаване на дълга, сега неуморно обясняват, че новият дълг за 2016 г. бил свързан със стари дългове, които сега трябвало да се погасяват. Опозицията от своя страна непрекъснато плаши, че вървим към дългова спирала. Нито едното, нито другото е вярното твърдение. Всичко това можеше да бъде спестено, ако имаше доклад към закона за бюджета с аргументи за 5.3-те млрд. лв. нов дълг и ако имаше приета стратегия за управление на дълга за 2016-2018 г.

1.8 млрд. лева от 5.3-те млрд. лева нов дълг за 2016 г. са заради планирания бюджетен дефицит, останалите 3.5 млрд. лева се оправдават със Закона за реструктуриране и възстановяване на банки, приет през лятото. Разбираемо е, че се предвиждат резерви в бюджета, но това трябваше да бъде ясно казано в липсващия доклад към закона, в доклада на бюджетната комисия или поне в изказване на министъра на финансите.

От 2014 г. Министерството на финансите публикува данни за фискалния резерв. Понякога се предоставя информация и за частта на средствата на пенсионния фонд, известен като Сребърния фонд. Това обаче не е достатъчно да се прецени колко са разполагаемите средства на държавата, които реално представляват фискален резерв. Към 27 ноември основната част от резерва - 8.875 млрд. лева - е в БНБ. Като прибавим частта от фискалния резерв, намираща се в една търговска банка, и като извадим сумата на Сребърния фонд - към 2.5 млрд. лв., може да приемем, че правителството разполага с около 7 млрд. лева

По данни на МФ през 2016 г. трябва да се погасяват дългове за около 950 млн. лева. По-значителна е сумата за 2017 г., когато е падежът на заема от февруари 2012 г. в размер на 950 млн. евро. Очевидно има желание за презастраховане по отношение на дълга. Трябва да отбележим, че дори и да се изтеглят допустимите 5.3 млрд. лв., не е задължително всички средства да се изразходват. Това ще зависи основно от финансовата дисциплина - на министрите (особено в ресорите здравеопазване, вътрешни работи и отбрана), на съдебната власт, на земеделския министър по отношение на преразходите за фонд "Земеделие". За съжаление практиката от последните години не гарантира спазване на принципите за ефективност и законност при държавните разходи. Показателна е актуализацията на бюджет 2015 в самия край на годината.

Друг дефект на финансовата програма на страната ни за 2016 г., който също не е нов, е пълното пренебрежение към обещанията в Националния план, в Конвергентната програма и в други важни документи, които представяме като страна - членка на ЕС. През юли България получи от Брюксел препоръки, отнасящи се и за 2016 г. Те напомнят например, че имаме слабости в разходите за здравеопазване и че трябва промени в ценообразуването и в отношенията между здравната каса и болниците. Това са препоръки, които получаваме редовно от 2011 г. насам. Сега министърът на здравеопазването ги обобщава в заклинания и обещания за решителни действия. Преди дни д-р Москов ни показа диаграми и справки за многото ненужни болнични легла. Изкушавам се да припомня, че и неговите предшественици показваха подобни справки, че и по-подробни.

И в тази бюджетна кампания управляващите забравиха обещанията си да работят за благоприятна за бизнеса и за гражданите данъчна среда и да подлагат на широко и своевременно обсъждане всяко предложение за промяна.

Надявам се управляващите да осмислят досегашния си опит с различни хаотични данъчни идеи и още през идната пролет да предложат виждането си за данъчната система за 2017 г.

В процеса на обсъждане на бюджет 2016 беше пропусната възможността да се представят вижданията на управляващите по проблеми, които вълнуват много хора и които носят финансови и икономически рискове за по-дълги периоди. Такива въпроси са исканата държавна гаранция за заема, необходим за уреждане на отношенията с т.нар. американски централи, финансовата цена на продължаващата сага НЕК - БЕХ - АЕЦ "Белене" - "Цанков камък" - ВЕИ, както и всички последици от въвеждането на т.нар. енергийна борса - за населението, за производителите на енергия и за тези, които я разпределят и пренасят. Дежурният отговор по тези въпроси е - имаме консултантски договор със Световната банка и чакаме техния доклад. Не е лошо да се консултираме, но когато приемаме финансовия план за цялата година, трябва да знаем всичко, което би ни довело до нови и големи разходи в близка перспектива.

Това е осмият бюджет, който приемаме като страна от ЕС. За 8 години можехме да преодолеем изоставането от 45 години, през които бяхме изолирани от демократичните бюджетни процедури на Европа. Очакванията ми бяха да чуя съдържателна защита на бюджетния закон от член на правителството, който отговаря за икономическото развитие. Надявах се да чуя подходящ отговор на факти, посочени в споменатите европейски документи - например, че у нас компенсацията за труд (това са заплатите) е 47% от общата добавена стойност, а за ЕС този процент е средно 55.3%. Очаквах да чуя и какви малки стъпки правим напред, за да не сме най-бедната от 28 държави в този съюз.

[Вестник 24 часа](#)

✓ Ангелкова: Обмисляме да разширим групата на безплатните визи за руските туристи

Обмисляме възможностите да разширим групата на безплатните визи за руските туристи. Това каза пред Агенция „Фокус“ министърът на туризма Николина Ангелкова във връзка със срещата ѝ с Олег Сафонов, председател на Федералната агенция по туризъм в Русия. Тя посочи, че смята да включи в нея пенсионерите, студентите и идващите по линия на санитарно-оздравителните програми.

„В непрекъснат диалог съм с Министерството на външните работи и с министър Митов, който подкрепя това наше предложение. Разбира се, бих искала да благодаря и за подкрепата на премиера Бойко Борисов в тази посока. Г-н Олег Сафонов приветства усилията, които полагаме да предложим такава мярка по отношение на допълнително облекчаване на визовите процедури“, посочи министър Ангелкова. Тя заяви, че има готовност да бъдат открити допълнителни визови центрове при нарастване на интереса на руските туристи към България и уточни, че в момента има 21 такива.

„От руска страна – от Асоциацията на руските туроператори беше подчертано, че и в момента визите се издават от нашето посолство до два работни дни и не се чака на опашки. Изчакването е най-много от 2 до 4 минути“, коментира министър Ангелкова.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ София, Бургас и Стара Загора са най-прозрачните общини

Според индекса за прозрачността в местната власт на "Прозрачност без граници" на дъното се намират Видин, Варна и Хасково

"Трябва да бъдат изследвани системата за управление на обществените поръчки... по какъв начин става разпореждането с общинска и държавна собственост от страна на местната власт... и обстоятелството, че България е централизирана държава." Това заяви председателят на управителния съвет на Асоциация "Прозрачност без граници" Огнян Минчев при представянето на най-новия проект на организацията - "Индекс на Местната система за почтеност - 2015", на международния ден за борбата с корупцията 9 декември. На челно място в индекса се намират София, Бургас, Стара Загора, Русе и Габрово. На последните пет места пък са Силистра, Кърджали, Видин, Варна и Хасково.

Индексът ще позволява извършването на ежегодна сравнителна оценка на антикорупционния капацитет, роля и значение на ключови институции и социални актьори на местно ниво - общински съвет, кмет, общинска администрация, бизнес, медии, неправителствени организации, съд и полиция. Той ще бъде съставен въз основа на детайлно разработен набор от показатели, по които ще бъдат изследвани институциите във всичките 28 региона на страната. Индексът е създаден по проект, финансиран от фондация "Америка за България", в партньорство с 25 други регионални организации от цялата страна.

По думите на изпълнителния директор на "Прозрачност без граници" Калин Славов целта на индекса е да оцени капацитета на местните публични институции и други актьори за прилагане на устойчиви антикорупционни политики. Той се надява още резултатите от класацията да насърчат междурегионалното взаимодействие с цел обмяна на добри практики. На различните институции - общински съвет, кмет, общинска администрация, бизнес, медии, неправителствени организации, съд и полиция са зададени общо 169 въпроса, на базата на които са създадени профилите на общините. Катя Христова от "Прозрачност без граници" пък каза, че едни от най-сериозните дефицити на прозрачността на местно ниво всъщност произтичат от ниската ангажираност на бизнеса, медиите и гражданското общество.

Кои са добрите практики?

Според Катя Христова едни от най-добрите практики в администрацията могат да бъдат намерени в София и Бургас. В крайморския град има най-добри примери за взаимодействие между кмета и общинската администрация. Освен това докладни записки, коментари на граждани и протоколи на заседанията на Общинския съвет могат да бъдат проследени публично. Столичната община пък става все по-прозрачна с публикуването на отворени данни и телефонната линия за обратна връзка, приела над 17 500 обаждания от началото на годината.

Според Димитър Николов - преизбраният с огромно мнозинство кмет на Бургас, който присъстваше на представянето на индекса, "формулата" за повече прозрачност е осигуряването на онлайн достъп до всяка налична информация. "Аз назначавам много млади хора, с много енергия, необременени и с желание да се доказват", добави Николов.

В столицата основните добрите резултати са продиктувани от по-високите от средните за страната нива на активност на медиите, гражданското общество и бизнеса. За сметка на това София отбелязва най-нисък резултат по отношение на съдебната власт - съдилищата и прокуратурата получават оценка от 2.08 пункта от 5, или с 1.09 пункта по-ниско от средното за страната ниво.

Стара Загора пък е общината, която отбелязва най-равномерни резултати във всички категории и това я поставя на трето място в индекса. Прави впечатление, че полицията в града е постигнала най-добри резултати за прозрачност и капацитет

в страната. Габрово пък може да се похвали с единствената по рода си електронна система за проследяване на всеки етап от разпределението на обществените поръчки в общината.

И кои са лошите

Големите "длъжници" на индекса са бизнес организациите, които нямат стандарти по отношение на собствената си публичност и отчетност, каза Катя Христова. Според нея други слаби звена на национално ниво са политическите партии, които масово не са се ангажирали с програми и политики преди местните избори. "Недостатъчно добро ниво на разследващата журналистика и липсата на право на отговор от засегнати лица са два от най-често срещаните проблеми сред регионалните медии", добави Христова. Структурите на МВР в цялата страна показват ниски нива на разследване на престъпленията по служба с последващи облаги.

Дори общините от дъното на класацията имат отделни практики, с които да се похвалят - според експертите от асоциацията Пазарджик има уникален за страната публичен регистър на имотното състояние на своите общински съветници. За да се разпространят подобни практики предстои издаването на алманах на добрите практики от страната, казаха от "Прозрачност без граници."

На макро ниво основният проблем обаче остава централизираният в София управленски потенциал. Но, според Огнян Минчев, не трябва да се делегира власт заради самия принцип на делегиране. "Децентрализацията не може да се осъществи без да има повече управленски потенциал в местната власт и диалог между гражданското общество и администрацията там. Не трябва да стигаме до децентрализацията на олигархическите взаимоотношения между публичните и частните интереси от национално на регионално ниво", заключи Минчев.

Този текст е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г. Цялата отговорност за съдържанието на този текст се носи от фондация "Капитал" и "Икономедиа" и при никакви обстоятелства не може да се приема, че той отразява официалното становище на ФМ на ЕИП и Оператора на Програмата за подкрепа на НПО в България.

✓ Износът на България расте по-бавно

За деветте месеца продадените стоки са почти 7% повече от преди година, но последното тримесечие е слабо

Износът на България през третото тримесечие се забавя. Продажбите към ЕС нарастват с по-бавни темпове в сравнение с първата половина на годината, сочат публикуваните в сряда данни на НСИ. При износа към страни извън евросъюза свиването е още по-голямо. Ако се обобщат данните към края на септември, ръстът в продадените в чужбина стоки е 6.7%, като за ЕС е 9.2%, а за другите държави - 2.4%.

България вече продава за Европа най-много електрически и други машини и апарати, както и мед и медни изделия.

Ръст на двата топ пазара

Почти 70% от продукцията, която изнасяме за ЕС, е към Германия, Италия, Румъния, Гърция, Франция и Белгия, като съществена част от нея са електрически машини и други апарати. Тук влизат различни електрически двигатели, трансформатори, жици, електронни интегрални системи, панели, кабели. Доскоро медта беше експортна стока номер 1 към дестинациите от ЕС, а сега остава на трето място, въпреки че продажбите ѝ също растат със завидни темпове (18.4%). За първите 9 месеца на годината най-бързо се увеличават сделките с химичните вещества, минералните горива и масла, с електрическите машини и фармацевтичните продукти. С 5.4% спадат продажбите навън на безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн, за сметка на това вносът на тези продукти се е увеличил с 22.5% на годишна база.

Стабилно (с 9.8%) расте износът за най-големия ни пазар – Германия. Данните на Националния статистически институт (НСИ) показват, че в тази посока се увеличава експортът ни на машини, части за автомобили, руди, мед и медни изделия, фармацевтични продукти, пластмаси и пластмасови изделия. Известен спад има при облеклата, но те продължават да са съществен дял от продажбите ни към тази дестинация. Оборътът на фирмите от България към втория ни най-голям търговски партньор в ЕС, Италия, на годишна база се е увеличил с 10%. Към тази дестинация изнасяме най-много мед и изделия от мед, електрически машини и други апарати, облекла, обувки, минерални горива, житни растения, пластмаси, вълна, дървесина.

Гръцката нестабилност през лятото се е отразила до известна степен върху продажбите ни към южната ни съседка, но за деветмесечието на 2015 г. общо те се увеличават с 2.8%. Действително експортът ни към Гърция спада с 9.3% само за третото тримесечие на 2015 г., като това се дължи най-вече на срива през юли, като минус има и през септември. За Гърция изнасяме най-много минерални горива, слънчогледово олио, текстил и облекла, машини, житни растения, дървесина, месо, мляко.

Вносът от ЕС расте, от трети страни спада

Вносът на България от ЕС също се увеличава с 5.9% на годишна база до 24.3 млрд. лв., докато с почти същия темп (5.8%) е спаднал вносът от трети страни. За това влияние оказват дефлацията и по-ниските цени на суровините и петрола. След като страните в ОПЕК не успяха да достигнат до консенсус за нивото на добивите, прогнозите остават за евтин петрол и през следващата година. По-ниските цени може да окуражат потреблението, но може да доведат до по-ниски приходи в държавния бюджет от акцизи и ДДС. За 2016 г. там е планирана средногодишна цена от 51.2 долара за барел.

Търговското салдо на страната (с ЕС и с трети страни) остава отрицателно за първите девет месеца на 2015 г. - 4.1 млрд. лв. Най-голям е стойностният обем на стоките от ЕС, внесени от Германия, Италия, Румъния, Испания и Гърция. От Европа България внася най-много машини и превозни средства и химични вещества и продукти.

✓ Европейската комисия предлага нови правила за е-търговията

Предвижда се онлайн търговците да заменят закупена в интернет дефектна стока в рамките на две години

Европейската комисия (ЕК) предлага нови правила, които имат за цел да подобрят условията за електронна търговия на Стария континент. Те предвиждат нови единни условия за регулиране на поръчките онлайн както на физически, така и на дигитални продукти. Промените са насочени повече към защита на потребителите, което може да затегне контрола върху е-търговците. Освен това се загатва за хармонизиране на правилата за продажба на дигитално съдържание, както и възможността то да бъде достъпно от потребителите в рамките на Европа.

Проектът за новите правила е част от инициативата на ЕК за създаването на единен цифров пазар, която заема централно място в сегашния състав на комисията. Той беше представен в сряда от зам.-председателя на ЕК за цифровия единен пазар Андрус Ансип и комисаря за правосъдието Вера Йоурова.

В името на потребителите

Според ЕК промените се налагат, защото има дупка в законодателството по отношение на предоставянето на дигитално съдържание, като повечето държави членки дори нямат нормативна рамка за него. В някои то се регулира като продажби, а при други като отдаване под наем. ЕК иска да избегне фрагментацията, като наложи единни правила за дигиталните съдържания като филми, игри, музика и др. При онлайн поръчките на физически стоки основните проблеми според комисията са свързани със защитата на правата на потребителите, особено когато има дефектни продукти. Там има големи разминавания в законите на различните държави, което оказва влияние на бизнеса да се адаптира към различните правила, както и подкопава потребителското доверие.

При промените, свързани с продажбата онлайн на физически стоки, една от тях предвижда, че клиентите имат правото да поискат поправка или замяна на повреден артикул в рамките на две години след доставката ѝ. До момента срокът варираше в повечето страни от ЕС, но средно е около шест месеца. Така също няма да има нужда да се доказва, че дефектът е съществувал в момента на доставката, както е сега. Предложената мярка може да създаде проблеми на търговците, тъй като срокът е твърде дълъг, а и редица стоки нямат такава трайност.

Брюксел също така предлага вече да няма конкретен срок, в който потребителите могат да предявят рекламация за закупен онлайн продукт. Също така, ако има минимални дефекти по артикула и продавачът не може да ги отстрани или замени, клиентите ще имат правото да прекратят сделката и да си получат парите обратно. ЕК също така слага закупените продукти втора употреба под общ знаменател с новите стоки, като купувачите ще могат да предявяват претенции по тях в рамките на две години вместо досегашния период от една година, който важи в някои държави членки.

Дигиталните промени

Новите правила обхващат и предоставянето на дигитално съдържание онлайн. Например, ако получат дефектен или неработещ напълно продукт, потребителите ще могат да поискат той да бъде поправен. Няма срок, в който това да става, тъй като дигиталните стоки не се износват във времето. Клиентите също така ще имат правото да прекратяват дългосрочните договори, както и в случаите, в които доставчикът направи големи промени. Сред предложените промени е включено и условието, че ако се предоставя дигитално съдържание или услуга, при която се ползва лична информация на потребителя, след прекратяването на взаимоотношенията между двете страни продавачът трябва да спре да ползва предоставените му данни.

Друга промяна включва възможността на потребителите да ползват платени дигитални услуги навсякъде където пътуват в рамките на Европа. Така например, ако имате абонамент за Netflix във Великобритания, ако отидете на почивка в страна, където американската стрийминг услуга не е налична, да можете да продължите да я ползвате.

В стремеж към единния цифров пазар

Идеята на ЕК е тези промени да влязат в сила през 2017 г., но тепърва те ще трябва да минат през Европейския парламент. Според комисията, ако бъдат хармонизирани законовите рамки в цяла Европа, това ще насърчи бизнеса да продава повече онлайн, а потребителите съответно да имат повече доверие и да купуват през интернет. От Брюксел прогнозира, че единните правила ще създадат пазар с до 70 млн. потребители, които ще пазаруват трансгранично онлайн. Както и най-малко 122 хил. фирми ще започнат да продават през интернет в други държави, а БВП на ЕС ще се увеличи с 4 млрд. евро от досегашните

Брюксел готви реформа на европейското авторско право

Европейската комисия представи в сряда и насоките си за бъдещото общо законодателство за авторското право в ЕС. До следващата пролет Брюксел се ангажира да изготви законопроекти по приоритетите, които "да гарантират широк достъп на европейците до законно предлагано съдържание, както и по-добра защита и справедливо заплащане за авторите и другите притежатели на права". Между планираните мерки са:

- създаване на общоевропейска платформа за търсене и използване на съдържание (например филми), достъпно само за някои държави членки, от всякакви европейски източници
- посочване на изключения от авторското право на ЕС, чрез които определени произведения ще могат да се използват без предварително разрешение от носителите на правата
- специализирани режими за изследователите (при анализ на текст и данни), онлайн преподавателите (публикуващи дигитално съдържание) и хората с увреждания (за достъп до повече творби), които според ЕК се намират в състояние на правна несигурност.

✓ Какви са промените при финансирането за енергийна ефективност за МСП

През декември предстои да се отвори първата процедура за новия програмен период

Процедурата "Енергийна ефективност и зелена икономика" от оперативна програма "Конкурентоспособност" привлече голям интерес в предишния програмен период и това не е случайно, тъй като българските предприятия са на първо място по енергоемко производство на единица продукция в Европейския съюз. Тя даваше възможност за финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на широк кръг предприятия: производствени, търговски, от сферата на здравеопазването и др.

През декември предстои да се отвори първата процедура за новия програмен период, която ще бъде предназначена за микро-, малки и средни предприятия – "Енергийна ефективност за МСП". Тя ще бъде с общ бюджет 90 млн. евро и максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за проект е 1.5 млн. лв. Срокът за изпълнение на проектите е 18 месеца.

В новата схема има някои важни промени, които желаещите да кандидатстват, е добре да знаят предварително, за да не се заблудят и да не загубят ценно време, свързано с подготовката на инвестиционните проекти.

Фиксираният срок за кандидатстване е 5 месеца

За разлика от предишния период, когато имаше текущо кандидатстване, без да се определят срокове и периоди, при тази процедура вече ще има фиксиран срок, в който трябва да бъдат подадени проектите. Този период изглежда дълъг, но на практика в рамките на тези месеци кандидатът трябва да организира енергиен одит, който да подаде за одобрение при външни експерти, посочени от управляващия орган. След като външните експерти дадат становище, че енергийният одит отговаря на изискванията, тогава кандидатът може да подаде проекта си заедно с този документ към управляващия орган. Препоръчваме фирмите да планират повече време за оценка на енергийните одити, за да са сигурни, че ще могат да подадат проектите в 5-месечния срок.

Финансиране само за производствени предприятия

В този програмен период по "Енергийна ефективност за МСП" вече не могат да кандидатстват както преди предприятия от сферата на търговията, болници, хотели и пр. До 2020 г. по нея ще могат да търсят финансиране само предприятия извън търговията и услугите. Допустимите сектори според класификацията на икономическите дейности са следните: сектор В "Добивна промишленост", сектор С "Преработваща промишленост", сектор D "Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газообразни горива", сектор Е "Доставяне на води; Канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване" и сектор F "Строителство".

Вече може да участват само фирми с история

Ако в предишната процедура можеха да кандидатстват и новосъздадени микро-, малки и средни предприятия, сега са допустими само предприятия с три приключени финансови години. Има още едно ограничение в новия програмен период, което е свързано с получените грантове за последните 7 години. Няма да могат да участват микро- и малки предприятия, които за последните 7 години, смятани към крайния срок за подаване на проектите по обявената процедура, са получили по ОП "Конкурентоспособност" и/или по "Иновации и конкурентоспособност" безвъзмездна помощ повече от 2.5 млн. лв. За средни предприятия ограничението е 5 млн. лв.

Възможност за по-голям грант за предприятията от Югозападния регион

В новата програма за бизнеса компаниите от Югозападния регион се оказаха ощетен откъм размера на безвъзмездната помощ, която могат да получат. Микро- и малки предприятия могат да получат само 45% грант, а средните - до 35%. Ниските нива на безвъзмездната помощ бяха заложили в новия програмен период поради силните данни за региона заради София.

Затова е важно за фирмите от Югозападния регион, че в предстоящата схема се появява възможност за по-висок процент безвъзмездна помощ, тъй като бенефициентите могат да изберат режим на кандидатстване, в който има такъв вариант.

При новата процедура кандидатите могат да изберат измежду три възможни режима:

а/ регионална инвестиционна помощ

б/ инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност

в/ помощ de minimis, при която фирмата може да получи общо 200 хил. евро грант за 3 финансови години, което включва две предходни години и текущата.

Компаниите от Югозападния регион могат да изберат режим "Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност", където няма ограничение за региони и в тази рамка всички микро- и малки предприятия получават помощ до 65% от общите допустими разходи, а средните – до 55%.

Разбира се, другият вариант е режим de minimis, при който грантът достига до 70% за всички, но това означава компанията да има свободна минимална помощ. Трябва също така да се има предвид, че минималната помощ за група юридически лица не може да надхвърля 200 хил. евро за текущата и две предходни години.

Това е единствената процедура, която подпомага строително-монтажни работи

В настоящия програмен период само по процедурата "Енергийна ефективност за МСП" в рамките на програмата "Иновации и конкурентоспособност" ще може да се подпомагат инвестиции в строително-монтажни работи, свързани с подобряване на енергийната ефективност – на практика това е така желаното саниране на производствените сгради (без да се включват административните). Кандидатите трябва да имат предвид, че в новата процедура е ограничен размерът на помощта за строително-монтажни работи до 50% от общите разходи по проекта.

ВЕИ инвестиции за собствено потребление с ограничение

По предстоящата процедура може да се кандидатства с инвестиционни проекти за изграждане на ВЕИ съоръжения за собствено потребление, но само по т.нар. режим de minimis. Регистърът "Де минимис" към Министерството на финансите

показва използваната минимална помощ за всяко юридическо лице. Другото важно ограничение, което трябва да знаят желаещите да инвестират във ВЕИ, е, че ако в проекта имат строително-монтажни работи и ВЕИ, тези разходи общо не трябва да бъдат повече от 50% от общите разходи по инвестиционния проект.

Кой има предимство при оценката

Най-висока тежест в оценката на проектите има процентът енергийни спестявания, до които ще доведе изпълнението на инвестицията. Има разлика с предишния период в зададения минимум енергийни спестявания за въведена мярка от проекта, като сега се изискват поне 5% вместо 10-те процента преди. Оценката насърчава инвестиции в системи за енергиен мениджмънт и оползотворяване на остатъчната топлина, както и проекти с по-кратък срок на откупуване на инвестицията.

Класирането ще приоритизира проекти от Северозападния регион, а също и тези, които се изпълняват в сектори с висока енергийна интензивност като химическа промишленост, производство на стомана, производство на цимент, керамика, стъкло и вар; производство на цветни метали; производство на хартия.

Както отбелязах в началото на текста, първата процедура по "Енергийна ефективност за МСП" се очаква да отвори през декември, като следващата подобна се предвижда да бъде през 2017 или 2018 г. Съгласно обявения индикативен график през октомври догодина ще се отвори подобна процедура и за големи предприятия.

[Вестник Сега](#)

✓ София и Бургас водят класацията по открито управление

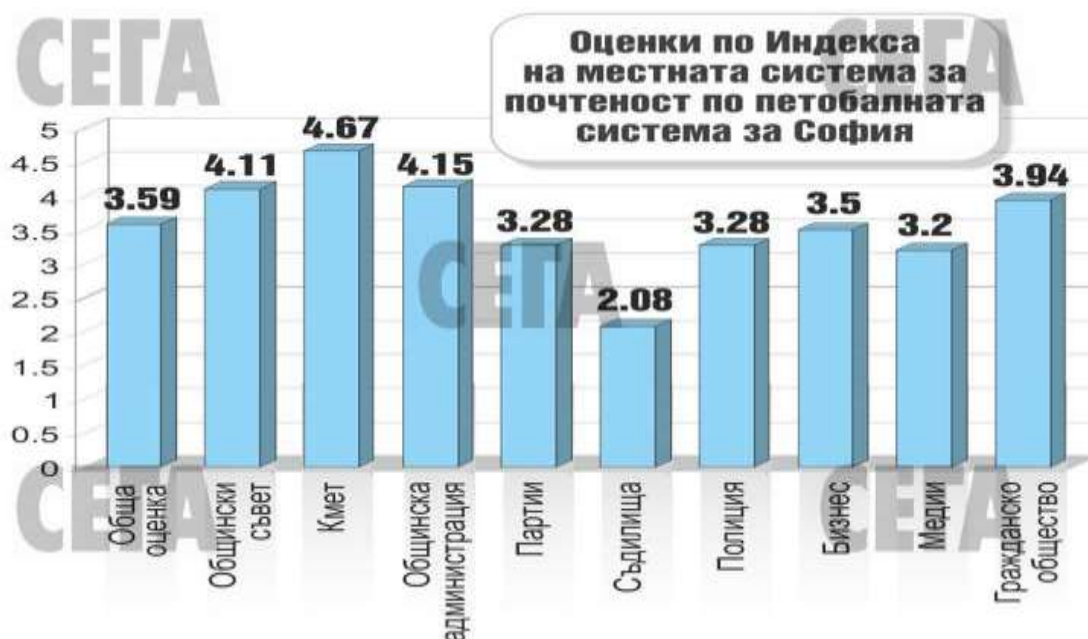
В същото време столицата удря дъното по неефективно правосъдие

София и Бургас са градовете с най-прозрачно, отговорно и некорумпирано управление. До такъв извод води изследване на Асоциация "Прозрачност без граници". Неправителствената организация представи за първи път вчера т.нар. Индекс на местната система за почтеност - годишна сравнителна оценка на антикорупционния капацитет, роля и значение на редица ключови институции на местно ниво. Оценяват се кметът, общинският съвет, администрацията, бизнес, медии, гражданско общество, съд и полиция. Проучването обхваща 28-те областни центрове на страната.

По петобалната система на индекса класацията оглавяват София и Бургас с 3.59 пункта. Според изследователите столицата дължи високата си положителна оценка най-вече на работата на екипа на кмета Йорданка Фандъкова. Устойчив капацитет и добро взаимодействие демонстрират общинският съвет, местната администрация, бизнес и НПО. Парадоксално софийските съдилища, където би трябвало да работи цветът на съдебната власт, заемат последното 28-о място при сравнение с останалите областни градове. Сред причините за това са натовареността на съдиите, бавенето на дела, множеството отменени решения и др.

Бургас изпъква с най-добри показатели по отношение на взаимодействието между кмета, общинския съвет и администрацията. Високо се оценява приносът на местния омбудсман и районната прокуратура. Картината се помрачава от изключително слабата роля на местните медии в разследване и разобличаване на случаи на корупция. Както и от липсата на подкрепа на бургаския бизнес за местните антикорупционни политики и усилията на гражданското общество за противодействие на корупцията.

Изненадващо нисък общ резултат - 2.83 пункта, отбелязва Варна, което я поставя на предпоследно място в класацията, изпреварвана само от Хасково (2.75). Отговорността за това лежи най-вече върху общинския съвет на морската ни столица в мандата 2011-2015 г., смятат от "Прозрачност без граници". Причината е в почти пълната непрозрачност на дейността му, липсата на отчетност, натискът от външни фактори и др. Другите големи длъжници на града са партиите - липсват данни за финансирането на предизборните кампании, за правилата за избор на кандидати и т.н.

✓ Стартира газовата връзка с Гърция

Днес акционерите в съвместната проектна компания "Ай Си Джи Би" - "Български енергиен холдинг" ЕАД и "Посейдон" ще подпишат окончателно инвестиционно решение за изграждане на газовата връзка Гърция - България. С подписването се дава начало на изграждането на интерконектора между двете държави. Ще присъстват вицепремиерът по европейските фондове и икономическата политика Томислав Дончев, министърът на енергетиката Теменужка Петкова и министърът на възстановяването, околната среда и енергетиката на Гърция Панос Скурлетис. На събитието е поканен и министър-председателят Бойко Борисов.

Междусистемната газова връзка България-Гърция ще свърже газопреносната мрежа на "Булгартрансгаз" край Стара Загора с тази на гръцката компания "ДЕСФА" при град Комотини. Тя е с дължина 182 км, от които 151 км са на наша територия, а 31 км - на гръцка. Планираният капацитет на интерконектора е 3 млрд. куб. метра годишно с опция да бъде увеличен до 5,5 млрд. кубика. Общата инвестиция е 220 млн. евро. От тях 45 млн. са безвъзмездно финансирани от ЕС.

Интерконекторът е изключително важен за България, тъй като ще даде достъп на родните потребители до природния газ от Азербайджан, а впоследствие евентуално и от други страни, като Иран, през Турция по Трансанадолския газопровод, както и до регазификационните терминали в Ревитуса (Гърция) и Мармарис (Турция). Завършването на газовата връзка с Гърция трябва да стане през втората половина на 2018 г.

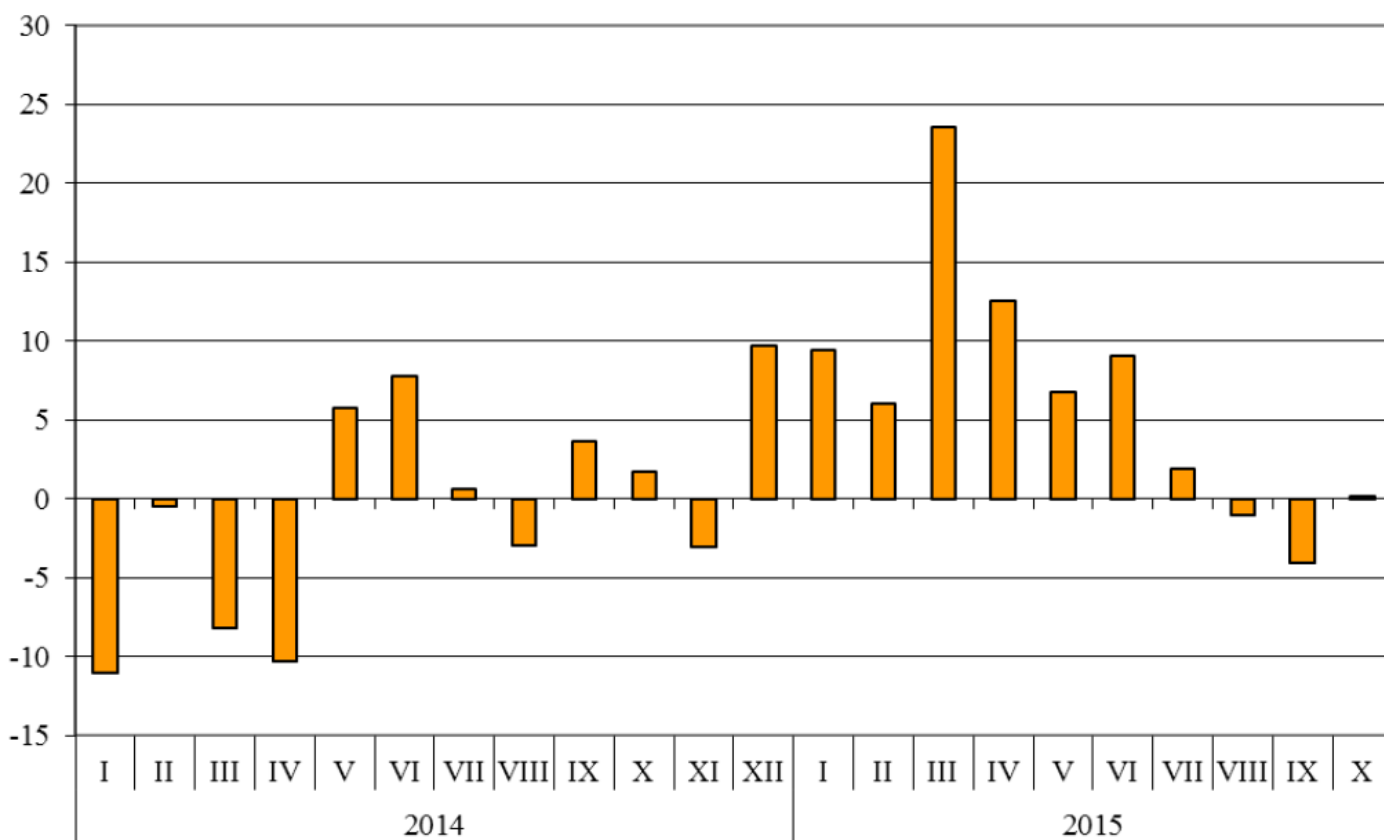
investor.bg

✓ Износът се върна към растеж през октомври след подкрепа от Европа

Вносът записва трети пореден спад основно заради по-слабото търсене на стоки от държавите извън ЕС

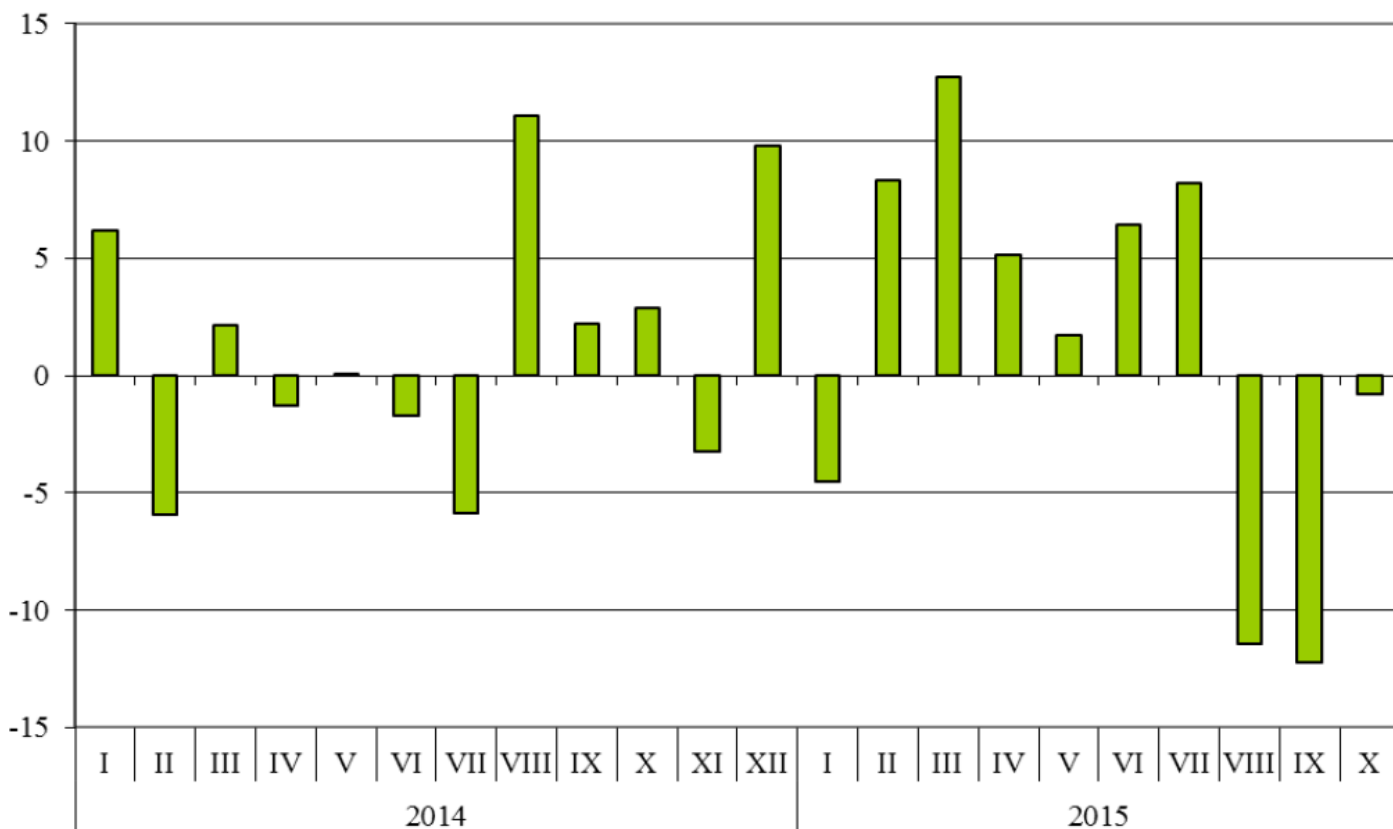
Износът се връща на положителна територия през октомври след два поредни месеца на спад, но вносът записва трето поредно понижение основно заради по-слабото търсене на стоки от държавите извън Стария континент. За сметка на това основните ни търговски партньори от Европейския съюз (ЕС) продължават да движат българската външна търговия.

В десетия месец на 2015 г. общият износ на български стоки и услуги се повишава с 0,2% на годишна база след понижения от 1% и 4% през август и септември. За десетте месеца на годината стойността на износа е с 5,9% по-висока спрямо същия период на миналата година и възлиза на 38,09 млрд. лв. Само през октомври сме изнесли стоки за 4,04 млрд. лв., показват предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ).

Графика: НСИ

Октомври се оказва третият пореден месец със спад на общия внос. Той се смъква с 0,8 на сто след резките понижения от 11,4% и 12,2%, отчетени от статистиката през август и септември, съответно. За периода януари-октомври 2015 г. импорът все пак е положителен, като расте с 1,1 на сто до 42,79 млрд. лв. Само през октомври границата на страната са прекосили стоки за 4,628 млрд. лв.

Графика: НСИ

Така през месеца България записва дефицит по търговското салдо в размер на 589,2 млн. лв., който е със 7,3% по-малък спрямо октомври 2014 г. За десетте месеца недостигът по външнотърговския баланс се свива с 26,3% до 6,374 млрд. лв. заради по-доброто представяне на износа тази година.

Трети пореден ръст на износа от ЕС и първи за вноса от два месеца насам

Статистиката показва, че през октомври общият износ излиза на плюс заради прираста на експорта от ЕС, който засенчва двуцифрения спад от т.нар. трети държави. Експортът за страните от Стария континент е нагоре със 7,4% на годишна база, като през октомври възлиза на 2,696 млрд. лв., а от началото на годината – 24,445 млрд. лв. За периода януари-октомври 2015 г. ръстът на износа за Европа е от 9 на сто на годишна база.

Вносът от ЕС нараства с 4,3% на годишна база, но не се оказва достатъчен, за да компенсира третия пореден спад на импорта от трети страни. През октомври стойността на европейския внос е 3,076 млрд. лв.. От началото на годината той е нагоре с 5,7 на сто до 27,333 млрд. лв.

Дефицитът по търговското салдо с ЕС се смалява с 13,6% на годишна база през октомври до 380,2 млн. лв. За десетмесечието недостигът спада с 16 на сто до 2,888 млрд. лв.

Приносът по страни ще стане известен с данните за ноември, тъй като разбивка по основни търговски партньори от ЕС НСИ прави с месец закъснение. Към септември близо 70% от българския износ продължава да отива към Германия, Италия, Румъния, Гърция, Франция и Белгия.

Износът и вносът към и от трети държави намаляват за трети пореден месец

През октомври износът на България към страните извън ЕС бележи трети пореден двуцифрен спад на годишна база. През месеца понижението е от 11,8 на сто след такова от 12,8% през август и по-дълбоко от 17,1% през септември.

В стойностно изражение през октомври износът се равнява на 1,343 млрд. лв. От началото на годината е за 13,648 млрд. лв., като все пак остава на положителна територия с 0,8% годишен прираст спрямо десетмесечието на 2014 г.

Вносът от трети държави забавя понижението до 9,6 на сто през октомври след цели 21,4% през август и 25,7% през септември. Въпреки това е факт третото поредно понижението на годишна база.

Стойността на българския внос от трети държави през октомври е за 1,552 млрд. лв., а за десетте месеца на 2015 г. - за 15,457 млрд. лв. Спрямо края на октомври 2014 г. стойността му е надолу с 5,6 на сто.

С трети страни също поддържа отрицателно търговско салдо, което през октомври нараства със 7% на годишна база до 209 млн. лв., но за десетте месеца намалява с 38,4% до 1,808 млрд. лв.

Износът към Русия спада с една пета

Към 31 октомври 2015 г. основни търговски партньори на България сред т.нар. трети страни са Турция, Китай, Сърбия, Русия, САЩ, Македония и Сингапур, които формират 54,7% от износа за дестинациите извън ЕС.

За десетмесечието най-голям е търговският обем с Турция. Износът е за 3,347 млрд. лв., като е с 1% повече спрямо същия период на миналата година. Вносът е нагоре с 2,5% до 2,442 млрд. лв. Заради превишението на износа над вноса с Турция поддържа положително салдо в размер на 905 млн. лв.

От Китай внасяме повече, отколкото изнасяме, и поради това балансът с азиатската страна е отрицателен. За периода януари-октомври 2015 г. износът за там е нагоре със 7,9 на сто до 918,3 млн. лв., а вносът – с 12 на сто до 1,578 млрд. лв. Сред 10-те ни основни търговски партньора, които са обобщени в таблицата, само с три страни поддържахме отрицателно салдо. За това положителен принос оказва евтиното евро, докато по-скъпият долар и ниските цени на някои ключови за нашата икономика суровини като петрол и мед, неутрализират допълнителните ефекти, които би получила търговията. Русия е сред държавите, с които имаме отрицателен баланс. Той е и най-голям – от 4,449 млрд. лв., заради спада на износа с една пета. Ефектът от санкциите на ЕС спрямо Русия, с които и България се съобразява, понижи износа до 645,8 млн. лв. Вносът също се влияе, тъй като намалява с 23,3%, но в стойностно изражение е най-висок от всички страни, възлизайки на 5,095 млрд. лв. Тук ефектът е по-скоро валутен, а не толкова от намалените количества. Тази година сред по-интересните търговски партньори на България извън ЕС са Сингапур, Египет и Обединените арабски емирства.

Търговия на България с трети страни към октомври 2015 г. (в млн. лв.)

Държава	Износ - FOB			Внос - CIF			Търговско салдо - FOB/CIF	
	Януари-октомври 2014	Януари-октомври 2015	Изменение в %	Януари-октомври 2014	Януари-октомври 2015	Изменение в %	Януари-октомври 2014	Януари-октомври 2015
Турция	3 313,6	3 347,3	1	2 382,9	2 441,9	2,5	930,7	905,4
Китай	851,4	918,3	7,9	1 408,2	1 577,5	12	-556,8	-659,2
Сърбия	585,8	685,8	17,1	508,3	590,6	16,2	77,5	95,2
Русия	861,3	645,8	-25	6 643,2	5 095,0	-23,3	-5 781,9	-4 449,2
САЩ	497,7	623,3	25,2	485,1	403,5	-16,8	12,6	219,8
Македония	585,6	622,6	6,3	434,2	439,8	1,3	151,4	182,8
Сингапур	972,4	621,5	-36,1	31,1	44,9	44,4	941,3	576,6
Египет	308,7	540,6	75,1	225,6	116,1	-48,5	83,1	424,5
ОАЕ	425,3	365,7	-14	71,5	131,3	83,6	353,8	234,4
Украйна	272,0	321,6	18,2	906,3	792,1	-12,6	-634,3	-470,5
Общо за трети държави за десетмесечието на 2015 г.	13 535,1	13 648,3	0,8	16 470,5	15 456,5	-6,2	-2 935,4	-1 808,2

Таблица: Investor.bg по данни на НСИ

Към трети страни през десетте месеца на 2015 г. в сравнение със същия период на 2014 г. най-голям ръст бележат секторите „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ - от 52,2% до 134,7 млн. лв., и „Разнообразни готови продукти“ - от 41,4% до 1,282 млрд. лв.

Най-голям е обемът на класифицираните стоки в графа „Минерални горива, масла и подобни продукти“, който към 31 октомври 2015 г. възлиза на 2,982 млрд. лв. Той спада с 19% на годишна база, което може би е свързано именно с по-ниските цени на суровините.

По обем следват групите „Артикули, класифицирани главно според вида на материала“ - с 2,7 млрд. лв. и едва 0,3% спад, и „Машини, оборудване и превозни средства“ с 2,215 млрд. лв. и цели 19,9% ръст, което може да се отчете като добра новина.

При вноса от трети страни най-голямо процентно увеличение НСИ отчита в секторите „Храни и живи животни“ - от 32,8% до 655,5 млн. лв., и „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ - от 30,3% до 46,9 млн. лв. Но при тях базата е ниска.

Най-голям е стойностният обем на внесените „Минерални горива, масла и подобни продукти“ - 5,53 млрд. лв., като е надолу с 21,5% годишна база. През десетмесечието най-голям спад има обаче в сектор „Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн“ - от 27% до 122,6 млн. лв.

✓ България е трета в Европа по очакван ръст на заплатите през 2016 г.

Според ново проучване реално заплатите в страната ще се повишат с 3,9%

България е на трето място в Европа по прогнозиран ръст на заплатите за 2016 г. след Румъния и Литва, сочи ново проучване на глобалната консултантска къща Korn Ferry.

Според прогнозите на компанията служителите в България ще получат средно увеличение на заплатите от 4,0%, но при очаквана инфлация от едва 0,1% реалното увеличение ще бъде от 3,9%. Прогнозите са по-високи от средните за Европа, където се очаква средният ръст на заплатите да бъде 2,8% за 2016 г., но с инфлация от 0,5%, реалният ще е от 2,3%. В резултат на слабата инфлация Западна Европа ще отчете реално повишение на приходите от 2,0% спрямо 2,9% в Източна Европа.

На стария континент единствени преди България са Румъния и Литва, където се очаква ръстът на заплатите да е съответно от 4,8% и 4,0%. И в двете страни обаче се очаква дефлация от съответно -0,6% и -1,4%, което ще направи реалния ръст на заплатите 5,4% за Румъния и 5,0% за Литва.

Перспективите изглеждат позитивни и за Обединеното кралство, Франция и Германия. Реалният ръст на заплащането в трите страни ще бъде съответно 2,3%, 1,7% и 2,7%. Положението е подобно в Гърция, където въпреки икономическите проблеми се очаква заплатите да се повишат с 2%, но заради сериозната дефлация реалният ръст ще бъде около 3,4%.

В Азия прогнозите си за ръст от 6,4%, което с 0,4 пункта по-ниско в сравнение с миналата година. Реалното повишение обаче ще бъде от 4,2%, което е най-високата стойност на глобално ниво. Най-големите действителни ръстове се прогнозира да бъдат отчетени във Виетнам (7,3%), Китай (6,3%) и Тайланд (6,1%).

Перспективите за 2016 г. са изключително позитивни за Близкия изток и Африка с реален ръст на заплатите от съответно 3,8% и 1,6%. Ливан е страната, която отчита най-голямо реално повишение на приходите не само в региона, но и в цял свят – 11,5%.

Положителната тенденция се вижда и в Северна Америка, където пазарът на труда се подобрява. В САЩ, заради ниската инфлация (0,3%), реалният ръст на приходите ще бъде 2,7%, а в Канада ще е наполовина – 1,3%. Средно заплатите на континента ще се повишат с 2,8%, оставайки без промяна спрямо миналата година.

На дъното на класацията се намира Латинска Америка, където заради изключително високата инфлация (12,8%) се очаква намаляване на заплатите с 1,4%. Това е особено видимо в Аржентина и Бразилия, където въпреки повишаването на заплащането от съответно 31% и 7,7%, служителите в Аржентина реално ще получат ръст от само 3,6%, а заплатите на работниците в Бразилия всъщност ще бъдат понижени с 1,2%.

Венецуела се представя най-зле сред всички държави в света. Прогнозите са за ръст на заплатите от 70%, но заради очакваната инфлация от цели 122,6% реално заплащането на служителите ще падне с 52,6%.

✓ Министерският съвет одобри допълнителни разходи за близо 388 млн. лв.

Повече от половината от допълнителните пари са за персонал, а от тях около четири пети се насочват към МВР и Министерството на отбраната

Три седмици преди края на годината Министерският съвет одобри допълнителни разходи в размер на 387,8 млн. лв., малко над половината от които са за персонал. Това реши кабинетът на проведеното днес заседание с оглед приетата от Народното събрание актуализация на държавния бюджет за 2015 г.

Над 52% от общата сума, или до 202,03 млн. лв., са предназначени за персонал.

Най-много допълнителни разходи се разпределят по бюджетите на Министерството на вътрешните работи – до 180 млн. лв., от които 120 млн. лв. са за персонал, и на Министерството на отбраната – до 57,2 млн. лв., от които 48 млн. лв. са за персонал. На практика 83,2% от общите допълнителни разходи за персонал се насочват към тези две министерства.

Голяма сума за служителите получава и Министерството на правосъдието – до 19,2 млн. лв.

Към бюджетите на Министерството на земеделието и храните се пренасочват до 4 млн. лв. за персонал, за Националната служба за охрана са до 3,2 млн. лв., за Министерския съвет и Министерството на здравеопазването – по до 2 млн. лв., Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията – до 1,4 млн. лв.

110,8 млн. лв. са допълнителните разходи, които може да направи Държавен фонд „Земеделие“, като до 80 млн. лв. от тях са за персонал.

Разходите по бюджета на Министерството на външните работи се увеличават със 7 млн. лв., от които 500 хил. лв. са за персонал. Министерството на туризма получава до 400 хил. лв. повече за персонал, омбудсманът – до 100 хил. лв. допълнителни разходи, а Държавната агенция „Технически операции“ ще има още до 500 хил. лв. за персонал.

С решенията си от днес МС одобрява и вътрешнокомпенсирани промени по бюджетите на министерствата на вътрешните работи и на здравеопазването. Без да се увеличава общият размер на утвърдените разходи в МВР се увеличават средствата за седем бюджетни програми, в т.ч. за противодействие на тежката и конвенционалната престъпност и опазване на обществения ред, за граничен контрол, охрана на държавната граница, регулиране и контрол на миграционния поток, става ясно още от решенията на правителството.

С вътрешнокомпенсирани промени по бюджета на Министерството на здравеопазването се осигуряват допълнително средства за промоция и превенция на незаразните болести, за политики в областта на диагностиката и лечението, вкл. по бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“.

Кабинетът предоставя и допълнителни разходи и трансфери в размер до 84,2 млн. лв., разпределени по бюджетите на общините Велико Търново, Ново село, Кюстендил, Велинград, Нова Загора, Сливен, Ихтиман, Стара Загора, Смолян и Хасково. Общо 10,8 млн. лв. от тях ще са за изграждане на инфраструктура със социално предназначение, водопроводна и пътна мрежа на територията на съответните общини.

По бюджета на съдебната власт от тези средства се трансферират до 26 млн. лв. за покриване очакваното неизпълнение на приходната му част за 2015 г., по бюджета на Министерството на отбраната отиват 20 млн. лв. за погасяване на просрочени задължения за Военно-медицинска академия, а по бюджета на МС се записват допълнителни 22,9 млн. лв. за текущи и капиталови разходи, в т.ч. за изплащане на извършени строителни работи от областите Хасково и Ямбол по изграждането на оградата по българо-турската граница и за ремонтно-възстановителни дейности на Мулдавския манастир „Св. Петка“, община Асеновград.

Освен това Медицинският университет в Плевен получава допълнителни 2,5 млн. лв. за довършителни работи на учебен корпус на Факултета по фармация.

✓ ЕК с предложения за облекчен достъп до онлайн съдържание

Новите правила за трансгранична преносимост на онлайн услуги и съдържание е част от Стратегията за единен цифров пазар

Европейската комисия (ЕК) представи нови правила за трансграничната преносимост на услугите за цифрово съдържание, авторските права и цифровите договори, съобщават от институцията. Целта на предложението е да бъде опростен и разширен достъпът на потребителите до цифрово съдържание, както и да се насърчат онлайн продажбите в рамките на общността.

Предложенията са част от Регламента за трансграничната преносимост на услугите за онлайн съдържание. Те ще дадат възможност на гражданите на Европейския съюз (ЕС) да пътуват с цифрово съдържание, което са закупили или за което са се абонирали у дома - филми, спортни предавания, музика, електронни книги и игри. Понастоящем този достъп се прекъсва при пътуване в рамките на ЕС.

Очаква се трансграничната преносимост да стане реалност през 2017 г. През същата година трябва да отпаднат и таксите за роуминг в рамките на ЕС.

В областта на електронната търговия ЕК предлага правила, които да доведат до хармонизиране на договорното право на държавите членки в сферата на онлайн продажбата на стоки и предоставянето на цифрово съдържание.

Тези предложения ще дадат повече възможности, избор и права на потребителите при онлайн пазаруване от други държави-членки на ЕС. С новите правила предприятията ще могат да предоставят стоки и цифрови услуги на потребители във всички държави-членки на ЕС на базата на един и същ набор от договорни правила, което ще доведе до спестяване на разходи и достъп до нови пазари.

Освен това Комисията представя и своята визия за модерна рамка на ЕС за авторското право. През следващите шест месеца ЕК ще работи за изготвянето на законодателни предложения и политически инициативи в тази насока. Под внимание ще бъдат взети и резултатите от няколко обществени обсъждания, обещава от Брюксел.

Тези предложения са част от стратегията за създаването на единен цифров пазар, което е един от ключовите приоритети на Комисията Юнкер. Проучванията на ЕК показват, че пречките пред сектора водят до ограничаване на електронната търговия – едва 15% от европейците пазаруват онлайн в друга държава от ЕС, а едва 7% от малките и средните предприятия в общността продават зад граница.

Напълно функциониращият цифров единен пазар може да допринесе с 415 млрд. евро годишно за нашата икономика и да създаде стотици хиляди нови работни места.

✓ Фермери и общини получиха първите договори по новата ПРСР

ПРСР за стария програмен период ще приключи с около 93% усвояване на бюджета, коментира агроминистърът Десислава Танева

Земеделски производители и общини получиха първите договори по новата Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Около 300 млн. лева отиват при нашите фермери към днешна дата, съобщи премиерът Бойко Борисов, който присъства на церемонията по връчването на договорите, която се състоя в Гранитната зала на Министерския съвет. По думите му в рамките на тази година става дума за над 590 млн. лв.

По програмата 2,9 млрд. евро ще бъдат на разположение на българския бизнес в земеделието и селските общини до 2020 г.

Програмата за развитие на селските райони за стария програмен период (2007-2013 г.) ще приключи с един от най-успешните резултати - около 93% усвояване на бюджета, съобщи земеделският министър Десислава Танева.

Премиерът призова парите да се изразходват в полза на хората. „Апелът ми е максимално прозрачно, чисто, внимателно да действате. При едно добро усвояване, което имаме – над 93%, да не правим грешки. Концентрирайте се, това са много пари, които влизат, и ги изразходете в полза на хората“, апелира Борисов.

Танева напомни, че програмата е била пренаписана отново, след като е била върната от Брюксел. „Първоначалните данни от тази година показаха изключителен интерес, много повече от договорените бюджети“, похвали се министърът.

Премиерът Борисов поздрави кметовете от всички политически партии, земеделските производители, работещите в земеделското министерство и Държавен фонд „Земеделие“ за положените усилия. „Това беше провалена програма, пренаписаха я, одобриха я“, изтъкна и той.

Шефът на фонд „Земеделие“ Румен Порожанов отчете, че всяка седмица се извършват интензивни плащания по различни проекти със суми между 100-200 млн. лв.

По подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014-2020 г. са сключени 66 договора на обща стойност 3 366 616,20 лева.

Бяха връчени и първите договори от подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ на Мярка 4.1 „Инвестиции в материални активи“ от Програмата, чийто размер на одобрена субсидия е 5 139 419 лв.